

**Tereny
zmieniające
przynależność
państwową –
problemy opisu
rzeczowego**

Anna Stolarczyk
Pracownia JHP BN

**traktowanie równorzędne
terytoriów/narodowości
wówczas, gdy opisywanemu
zagadnieniu można przypisać
cechy etniczne/terytorialne
kilku nacji lub państw**

Rody szlacheckie na Litwie w XIX wieku : powiat lidzki / Czesław Malewski.

- Rody -- **Litwa** -- 19 w.
- Rody -- **Polska** -- 19 w.
- Szlachta -- **Litwa** -- 19 w.
- Szlachta -- **Polska** -- 19 w.
- Lida (Białoruś ; okręg) -- ludność --
19 w

Mysliceli i asvetniki Belarusi X- XIX stagoddzi : encyklopedyczny davednik

- o **Białoruś** – kultura – biografie
- o **Litwa** – kultura – biografie
- o **Polska** – kultura – biografie
- o Słowniki biograficzne

**uwzględnianie jednego
terytorium/narodowości w
zależności od opisywanego w
dokumencie okresu**

Pierwsze pokolenia Giedyminowiczów

- Giedyminowicze (ród)
- Arystokracja -- genealogia -- **Litwa** -- 14-15 w.
- Rody -- **Litwa** -- 14-15 w.

Famil'nyj arhiv roda Zalivako : sbornik dokumentov i materialov v 5 knigah. Kn. 1, (1420-1600 gg.)

- Zalivako (rodzina) -- 15 w.
- Rody -- **Białoruś** -- 15 w.
- Rody -- **Litwa** -- 15 w.
- Szlachta -- **Białoruś** -- 15 w.
- Szlachta -- **Litwa** -- 15 w.
- Źródła historyczne

O początkach szlachty i heraldyki na Litwie / Oskar Halecki.

- Heraldyka -- historia -- **Litwa** -- 15 w.
- Szlachta -- **Litwa** -- 15 w.
- Nobilitacja -- **Polska** -- 15 w.
- Unia Horodelska

Organizacja opieki społecznej w działalności samorządu prowincjonalnego na Śląsku w XIX i XX wieku / Tomasz Kruszewski.

- Opieka społeczna -- organizacja -- **Niemcy** -- 19-20 w.
- Opieka społeczna -- organizacja -- **Prusy** -- 19 w.
- Śląsk -- opieka społeczna -- 19-20 w.

Chaos i uporządkowanie : dylematy architektoniczne na przemysłowym Górnym Śląsku w latach 1763-1955 / Irma Kozina.

- o Architektura niemiecka -- historia -- 18-20 w.
- o Architektura polska -- historia -- 1944-1956 r.
- o Budownictwo przemysłowe -- Niemcy -- 19-20 w.
- o Budownictwo przemysłowe -- Polska -- 1944-1956 r.
- o Budownictwo przemysłowe -- Prusy
- o Śląsk, Górny -- budownictwo -- 18-20 w.

Broń palna śląskich rusznikarzy XVII-XIX w. : katalog wystawy X-XII 2002 / Muzeum Zagłębia w Będzinie

- Muzeum Zagłębia (Będzin) -- wystawy
- Rusznikarstwo -- **Prusy**
- Rusznikarstwo -- **Śląsk -- 17-18 w.**
- Broń palna -- zbiory -- Polska
- Będzin (woj. śląskie) -- wystawy -- 21 w.
- Śląsk – rzemiosło – **17-19 w.**
- Katalogi wystaw

Śląsk

**nazwy - Śląsk - używamy w funkcji
określnika dla prac dotyczących
okresu 14 w. do 1740 r. i prac
całościowych, do 14 w. - Polska,
1740-1871 - Prusy, 1871-1945 -
Niemcy, od 1944 r. - Polska**

Ciała zbiorowe

uwzględnienie ich nazw
adekwatnych dla danych
okresów historycznych

Cztery początki : dokumenty fundacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

- o **Universität Breslau**
- o **Uniwersytet Wrocławski**
- o Wrocław (woj. dolnośląskie) -- szkolnictwo wyższe -- historia
- o Źródła historyczne

Das K. Staatsarchiv zu Danzig : seine Begründung, seine Einrichtungen und seine Bestände

- **Königliche Staatsarchiv für Westpreussen in Danzig**
- Archiwa państwowe -- **Niemcy** -- 19-20 w.
- Archiwa państwowe -- **Prusy**
- Gdańsk (woj. pomorskie) -- archiwistyka -- 18-20 w.

Königliche Staatsarchiv für Westpreussen in Danzig

- Königliche Staatsarchiv für Westpreussen in Danzig
- NU *Królewskie Archiwum Państwowe dla Prowincji Prusy Zachodnie w Gdańsku*
- NU *Gdańsk (woj. pomorskie) - Königliche Staatsarchiv für Westpreussen*
- TK *Archiwum Państwowe (Gdańsk)*
- TK *Reichsarchiv Danzig*
- TK *Staatsarchiv für Freie Stadt Danzig*

Zabory, ziemie pod okupacją

tereny polskie pozostające pod
zaborami lub okupowane,
zawsze traktuje się jako polskie

Germanizacja gimnazjów w Wielkim Księstwie Poznańskim i opór młodzieży polskiej w latach 1870-1914 : na przykładzie gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu

- Liceum Ogólnokształcące św. Marii Magdaleny (Poznań)
- Germanizacja -- Polska -- 19 w.
- Szkolnictwo średnie -- Polska -- 19 w.
- Poznań (woj. wielkopolskie) -- szkolnictwo i oświata -- 19 w.
- Zabór pruski -- szkolnictwo i oświata

O kółkach włościańskich w dzielnicach polskich pod panowaniem pruskiem

- o Kółka rolnicze -- **Polska** -- 19 w.
- o Zabór pruski -- rolnictwo -- 19 w.

Księgozbiory domowe w Galicji wschodniej (1772-1918)

- Księgozbiory domowe -- **Polska**
-- 18-20 w.
- Galicja -- bibliotekarstwo --
zbiory

**Prawo, sądownictwo,
więziennictwo**

**określnik geograficzny
wskazuje państwo zaborcze
lub okupanta**

Kodeks kar głównych i poprawczych wyd. 1866 r. dla Królestwa Polskiego : (ukaz 25 września v. s. 1876 roku)

- Prawo karne – **Rosja**
- Zabór rosyjski -- prawo

Przepisy o zachowaniu się w ruchu drogowym
dla kierowców pojazdów mechanicznych /
oprac. na podst. rozporząd. GG z dnia 17.maja
1941 (Dz. Rozp. GG nr 56)

- Komunikacja drogowa -- prawo --
Niemcy
- Generalne Gubernatorstwo (1939-
1945) -- komunikacja -- prawo

Za murami Monte : wspomnienia z więzienia kobiecego Montelupich- Helclów 1941-1942 / Wanda Kurkiewiczowa.

Kurkiewiczowa, Wanda

Więzienie Montelupich -- 1939-1945 r.

Więziennictwo -- Niemcy -- 1933-1945 r.

**Wojna 1939-1945 r. -- martyrologia -- Polska
Kraków (woj. małopolskie) -- więziennictwo
-- 1939-1945 r.**

Pamiętniki polskie -- 1939-1945 r.

Pawiak 1835-1944

- Więzienie Pawiak
- Więziennictwo -- **Niemcy -- 1933-1945 r.**
- Więziennictwo -- **Rosja -- 19-20 w.**
- Warszawa -- więziennictwo -- 19-20 w.

Polska w II. 1939-1945 r.

**Kresy Wschodnie RP – do 1945 r.
– określnik geograficzny -
Polska**

Evrei v Vil'no : hronika 1941-1944 gg. / Grigorij Šur

- Šur, Grigorij (1888-1945)
- Holocaust
- Žydzi -- **Litwa** -- 1939-1945 r.
- Wilno (Litwa) -- getto
- Pamiętniki żydowskie -- 1939-1945 r.

Evrei v Vil'no : hronika 1941-1944 gg. / Grigorij Šur

- Šur, Grigorij (1888-1945)
- Holocaust
- Žydzi -- **Polska** -- 1939-1945 r.
- Wilno (Litwa) -- getto
- Pamiętniki żydowskie -- 1939-1945 r.

Dziewczynka w zielonym sweterku / Krystyna Chiger

- Chiger, Krystyna (1935-)
- Holocaust
- Żydzi -- **Ukraina** -- 1939-1945 r.
- Lwów (Ukraina) -- 1939-1945 r.
- Pamiętniki żydowskie -- 1939-1945 r.

Dziewczynka w zielonym sweterku / Krystyna Chiger

- Chiger, Krystyna (1935-)
- Holocaust
- Żydzi – **Polska** -- 1939-1945 r.
- Lwów (Ukraina) -- 1939-1945 r.
- Pamiątniki żydowskie -- 1939-1945 r.

Pożegnanie z Wilnem : (1939-1945) / Aleksander Śniatycki

- Śniatycki, Aleksander (1911-1997)
- Wojna 1939-1945 r. -- **Litwa**
- Wilno (Litwa ; okręg) -- 1939-1945 r.
- Pamiętniki polskie -- 1939-1945 r.

Pożegnanie z Wilnem : (1939-1945) / Aleksander Śniatycki

- Śniatycki, Aleksander (1911-1997)
- Wojna 1939-1945 r. -- **Polska**
- Wilno (Litwa ; okręg) -- 1939-1945 r.
- Pamiętniki polskie -- 1939-1945 r.

Les massacres de Babyi-Yar / George Saint George

- Obóz hitlerowski Babi Jar
- Ludobójstwo -- Niemcy -- 1933-1945 r.
- Żydzi -- **Ukraina** -- 1939-1945 r.

**obiekty budowlane,
techniczne otrzymują
określnik geograficzny
oznaczający miejsce ich
współczesnej lokalizacji**

Ratusz we Lwówku Śląskim

- o **Architektura niemiecka** -- zabytki --
Polska
- o Ratusze -- **Polska**
- o Lwówek Śląski (woj. dolnośląskie) --
ratusz

Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej. [Cz. 1, Wielkie Księstwo Litewskie]. T. 4, Województwo wileńskie

- o **Architektura polska** -- zabytki -- Litwa
- o Dwory -- **Litwa**
- o Parki i ogrody -- **Litwa**
- o Zamki i pałace -- **Litwa**
- o Ziemiaństwo -- **Polska**
- o Wilno (Litwa ; okręg) -- budownictwo

Fortyfikacja austriacka - Twierdza Przemyśl

- o **Architektura obronna austriacka** --
zabytki -- Polska
- o Twierdze i fortyfikacje miejskie --
Polska -- 19-20 w.
- o Twierdza Przemyśl

Przyroda, środowisko człowieka

Jaki określnik geograficzny ???

Mapa obszarów naftowych i gazowych Polski w Karpatach i na Przedgórzu. – Warszawa, 1928

- Gaz ziemny -- geologia -- **Polska**
- Ropa naftowa – geologia -- **Polska**
- Karpaty -- geologia
- Mapy geologiczne

O ropach Słobody Rungurskiej i Kosmacza / H. Arctowski, I. Gottlieb. – Lwów, 1933

- Ropa naftowa -- geologia -- **Ukraina**
- Ropa naftowa -- górnictwo -- **Polska** -- 1918-1939 r.
- Kosmacz (Ukraina) -- geologia
- Kosmacz (Ukraina) -- górnictwo -- 1918-1939 r.
- Słoboda Runguska (Ukraina) -- geologia
- Słoboda Runguska (Ukraina) -- górnictwo -- 1918-1939 r.

O rudach manganowych odkrytych w źródłiskach Czeremosza / Julian Tokarski. – Lwów, 1935

- Rudy manganu – geologia - **Polska**
- Rudy manganu – geologia – **Ukraina**
- Czeremosz (Ukraina ; dolina) - geologia

Przyczynek do znajomości chrząszczy (Adephaga i Palpicornia) okolic Wilna i Trok. – Wilno, 1931

- Chrząszcze -- **Polska** -- **1918-1939 r.**
- Troki (Litwa ; okręg) -- fauna
- Wilno (Litwa ; okręg) -- fauna

Fauna koleopterologiczna Janowa pod Lwowem. – Kraków, 1877

- Chrząszcze -- **Polska**
- Iwanów (Ukraina) -- fauna

Haementeria costata (F. Müller) w jeziorze Krzyżaki pod Wilnem. – Suwałki, 1928

- Jeziora -- fauna -- **Litwa**
- Pijawka żółwia -- **Litwa**
- Wilno (Litwa ; okręg) -- fauna

O kilku szczątkach nasion z trzeciorzędu Wołynia. – Lwów, 1939

- Paleobotanika -- **Polska**
- Trzeciorząd -- flora -- **Polska**
- Wołyń (Ukraina) -- paleontologia

**Fauna owadów okolic Lwowa I.,
Pluskwiaki różnoskrzydłe wodne
(Rhynchota - Heteroptera - Aquatilia) /
Adam Krasucki. – Lwów, 1923**

- Pluskwiaki różnoskrzydłe -- geografia -- **Polska -- 1918-1939 r.**
- Zwierzęta słodkowodne -- **Polska -- 1918-1939 r.**
- Lwów (Ukraina ; okręg) -- fauna -- 1918-1939 r.

Beitrag zur Kenntnis der Desmidiaceenflora der Umgebung von Lemberg. – Kraków, 1919

- Desmidie -- **Ukraina**
- Lwów (Ukraina ; okręg) -- flora

Album pamiątkowe Druskiennik. – Białystok, 1933

- Balneologia -- **Polska** -- 1918-1939 r.
- Uzdrowiska -- **Polska** – 1918-1939 r.
- Druskieniki (Litwa) -- służba zdrowia -
- 1918-1939 r.

Druskininkai / B. Kondratas. – Wilnius, 1969

- Uzdrowiska - **Litwa**
- Druskieniki (Litwa) - turystyka
- Przewodniki turystyczne

Bad Kudowa : erstes Herzheilbad des Ostens.

- Uzdrowiska -- **Niemcy** -- 1901-1914 r.
- Balneologia -- Niemcy -- 1901-1914 r.
- Wodolecznictwo -- Niemcy -- 1901-1914 r.
- Kudowa-Zdrój (woj. dolnośląskie) -- 1901-1914 r.

Uprawa winorośli i produkcja wina w zapisie Kroniki Zielonej Góry 1623-1795 / w oprac. Jarochny Dąbrowskiej-Burkhardt

- Winiarstwo -- Niemcy -- 17-18 w.
- Winiarstwo -- Polska -- 17-18 w.
- Winorośl -- uprawa -- Niemcy -- 17-18 w.
- Winorośl -- uprawa -- Polska -- 17-18 w.
- Zielona Góra (woj. lubuskie) -- gospodarka -- 17-18 w.
- Źródła historyczne